

Sygn. akt II Ca 248/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Grzegorz Ślęzak
Sędziowie	SSO Stanisław Łęgosz SSR del. Lucyna Szafrńska (spr.)
Protokolant	stażysta Agnieszka Misterkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa A. P. , W. D.

przeciwko J. R.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek apelacji powódek

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 28 lutego 2014 roku, sygn. akt I C 306/13

1. zmienia zaskarżony wyrok: w punkcie pierwszym sentencji, w ten sposób, że uzgadnia treść księgi wieczystej KW nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim w ten sposób, że w dziale drugim tejże księgi wpisuje jako współwłaścicieli nieruchomości W. D., A. P., R. G. po 1/3 (jednej trzeciej) części każda z nich w miejsce dotychczas ujawnionego w tej księdze właściciela J. R. oraz w punkcie trzecim sentencji w ten sposób, że zasądza od pozwanego J. R. na rzecz powódek A. P. i W. D. kwoty po 2 308, 50 (dwa tysiące trzysta osiem złotych pięćdziesiąt groszy) na rzecz każdej z nich tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądza od pozwanego J. R. na rzecz powódek A. P. i W. D. kwoty po 900 (dziewięćset) złotych na rzecz każdej z nich tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt II Ca 248/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim po rozpoznaniu sprawy z powództwa W. D. , A. P. przeciwko J. R. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym:

1. oddalił powództwo ;

2. nie obciążył strony powodowej nieuiszczoną częścią opłaty od pozwu ponad 1 000,00zł i ustalił , iż ponosi ją Skarb Państwa - Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb;

3. zasądził od W. D. , A. P. solidarnie na rzecz J. R. kwotę 3 617,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu .

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Nieruchomość będąca przedmiotem niniejszego postępowania znajduje się w P. przy ul (...)i jest objęta księgą wieczystą (...)prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb . Postanowieniem z dnia 22 maja 1970 roku Sąd Powiatowy stwierdził, że A.i W.małżonkowie L.nabyli przez zasiedzenie na prawach wspólności ustawowej udziały w 1/2 części we współwłasności nieruchomości o powierzchni 1 ha 71 arów i 70 m² położonej przy ul (...). Małżonkowie L.zostali następnie wpisani do Kw nr (...)w dniu 2 lipca 1970 roku w dziale II jako właściciele po 1/2 części nieruchomości rolnej.

A. L. zmarł 13 stycznia 1983 roku. Postanowieniem z 19 sierpnia 1985 roku spadek po zmarłym w postaci gospodarstwa rolnego na podstawie ustawy nabyła W. L..

Za czasów życia W. L. znajdował się na przedmiotowej posesji stary dom, obora i stodoła, za którymi znajdowało się pole. Gospodarstwo było uprawiane, siane było m.in. żyto, owies, ziemniaki, chowany był żywy inwentarz.

W. L. zmarła 7 stycznia 1988 roku.

W dniu 19 stycznia 1988 roku w Księdze wieczystej nr (...) w dziale III wpisano informację, iż co do przedmiotowej nieruchomości wszczęto postępowanie zmierzające do ustalenia granic gruntów przeznaczonych pod skoncentrowane budownictwo jednorodzinne.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z 20 grudnia 1988 roku w sprawie I Ns 133/88 spadek po W. L.nabyły jej córki: W. D., A. P.i R. G.po 1/3 każda z nich. Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 20 grudnia 1989 roku sygn. I Ns 462/89 spadek - gospodarstwo rolne położone w P.- po zmarłej W. L.na podstawie ustawy nabył wnuk spadkodawczyni - J. R.w całości, albowiem tylko on pracował na stałe przy produkcji rolnej .

W momencie śmierci W. L. na przedmiotowym terenie było prowadzone gospodarstwo tj. były hodowane krowy, konie, świnie, kaczki. Było siane zboże, ziemniaki, warzywa dla własnych potrzeb. Gospodarstwem początkowo zajmowali się państwo L., jednak pozwany pomagał im w pracy jeszcze będąc małym chłopcem. Z czasem z uwagi na wiek państwa L. gospodarstwo zaczął uprawiać J. R., który z czasem zamieszkał na posesji. Gdy pozwany się ożenił co miało miejsce w 1984 roku, także jego żona U. R. zamieszkała na posesji i pomagała w pracy na roli. Pozwany zajmował się uprawą już ok 10 lat wcześniej niż zmarła W. L.. Przed jak i w chwili śmierci W. L. jej córki założyły swoje rodziny i wyprowadziły się. Pozwany samodzielnie decydował czym pole, opłacał i nadal opłaca podatek od gruntów rolnych. Był zaangażowany w prace rolne tym bardziej, iż zajmował się tym już od dziecka.

Na terenie nieruchomości znajdował się dom przy ulicy z poddaszem, ale były tam także komórki drewniane, obora, stodoła, jednakże wszystko w złym stanie, nadające się do rozbiórki . Ziemia uprawna znajdowała się za domem, tam prowadzona była gospodarka rolna przy ul. (...). Po śmierci W. L. ziemia była przez pozwanego i jego żonę uprawiana do 1997 roku.

W toku toczącej się sprawy o stwierdzenie nabycia spadku po W. L. o sygnaturze akt I Ns 462/89 przedstawiono informację o istnieniu planu zagospodarowania przestrzennego co do tej nieruchomości.

W księdze wieczystej (...)w dniu 25 listopada 1991 roku w dziale II „WŁAŚCICIEL” wpisany został J. R..

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo strony powodowej podlegało oddaleniu a podstawę prawną dochodzonego przez stronę powodową roszczenia stanowi art. 10 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tj. Dz. U. z 2001, Nr 124, poz. 1361 z późn. zm.), zgodnie z którym w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane lub jest wpisane błędnie, albo dotknięte jest wpisem nie istniejącego obciążenia lub ograniczenia, może żądać usunięcia niezgodności.

W kwestii zebranego materiału dowodowego Sąd Rejonowy nie dał wiary w pełni zeznaniom powódek oraz świadków T. Ć. i E. K.. Za wiarygodne natomiast uznał zeznania U. R., R. G. co do okoliczności, że to pozwany w latach życia W. L. jak i w dacie jej śmierci uprawiał gospodarstwa rolnego. Okoliczność tę potwierdzili świadkowie bezstronni - sąsiedzi W. L. i pozwanego: G. T., J. B. i A. B.. Jak wynika z akt sprawy pozwany już jako nastolatek pomagał swoim dziadkom L. przy pracy w gospodarstwie rolnym, które znajdowało się przy ul (...). Z czasem zamieszkał razem z nimi i czynnie uczestniczył w jego prowadzeniu.

Sąd Rejonowy wskazał, iż w dniu 19 stycznia 1988 roku w księdze wieczystej nr (...) w dziale III wpisano informację, iż co do przedmiotowej nieruchomości wszczęto postępowanie zmierzające do ustalenia granic gruntów przeznaczonych pod zabudowę jednorodzinna. Jednakże w dacie śmierci W. L. jak i do połowy lat 90-tych pozwany nadal uprawiał przedmiotową nieruchomość, co znajduje potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z 15.11.2006 roku V CSK 218/06 o tym czy nieruchomość należy uważać za rolną decyduje jej charakter w chwili otwarcia spadku a w niniejszej sprawie należy wziąć pod uwagę datę śmierci W. L. tj 7 stycznia 1988 roku, kiedy to nieruchomość stanowiła gospodarstwo rolne.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 16.11.1964 r III CO 47/64 przepisem szczególnym o dziedziczeniu gospodarstw rolnych podlegają również należące do spadku grunty położone w mieście i stanowiące w chwili otwarcia spadku oraz w chwili działu użytki rolne chociażby grunty te były objęte planami zagospodarowania przestrzennego miasta w przyszłości.

Sąd I instancji wskazał, iż zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zatem z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powódkach. Wynik merytoryczny przedmiotowej sprawy spowodowany jest nieudowodnieniem przez powódki faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym przede wszystkim że pozwany w dacie śmierci W. L. nie zajmował się uprawą rolną -przedmiotowej nieruchomości oraz spełnieniem przesłanek z § 1.2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964r (Dz U 1983.19.86) w sprawie przenoszenia własności nieruchomości rolnych, znoszenia współwłasności takich nieruchomości oraz dziedziczenia gospodarstw rolnych. Twierdzenie powódek istotne dla rozstrzygnięcia sprawy nie zostało udowodnione, zatem o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy zdecydował rozkład ciężaru dowodu.

Sąd Rejonowy podkreślił, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony (ani materialnoprawnym, ani procesowym), a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym. Nie istnieje zatem żadna możliwość egzekwowania od strony aktywności w sferze dowodowej. Sąd nie może nakazać stronie czy zobowiązać ją do przeprowadzenia udu. Tylko od woli strony zależy, jakie dowody Sąd będzie prowadził. Fakty nieudowodnione zostaną pominięte i nie wywołają skutków prawnych z nimi związanych, co ostatecznie może oznaczać przegranie procesu, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

Powódki W. D.i A. P.wytaczając przedmiotowe postępowanie wskazywały, iż nieruchomość położona przy ul (...)jeszcze przed śmiercią spadkodawczyni W. L.była przeznaczona na cele nie związane z produkcją rolną i w związku z tym podlegała ona na dziedziczeniu na zasadach ogólnych. Wskazywały nadto, iż Sąd Wojewódzki w uzasadnieniu do orzeczenia I Cr 203/90 potwierdził powyższą okoliczność. Sąd Wojewódzki w sprawie I Cr 203/90 oddalił rewizję powódek które zaskarżyły postanowienie Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z 20 grudnia 1989 roku, na podstawie którego pozwany odziedziczył przedmiotowe gospodarstwo. Faktem jest, iż w uzasadnieniu zawarł stwierdzenie, iż grunty przy ul (...)jako przeznaczone przed śmiercią W. L.na cele nie związane z produkcją rolną, dziedziczone są na

zasadach ogólnych, jednakże w orzecznictwie utrwalony pogląd, że moc wiążąca orzeczenia odnosi się tylko do treści jego sentencji, a nie uzasadnienia (wyrok SN z dnia 8 czerwca 2005 r., V CK 702/04, Lex nr 402284). Nie mają zatem mocy wiążącej ani poglądy prawne wyrażone w uzasadnieniu orzeczenia (wyrok SN z - 11 marca 2008 r., III CSK 284/07, Lex nr 380931), ani motywy i ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu (wyrok SN z dnia 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07, Lex nr 345525). Ponadto należy mieć na uwadze przepis § 1.2 w/w rozporządzenia, który wskazywał na przesłanki odrolnienia gruntów miejskich. Dla przyjęcia takiej koncepcji w przedmiotowej sprawie istniałaby konieczność udowodnienia istnienia w chwili śmierci W. L. planu, który miałby moc wiążącą i wskazywałby na tę okoliczność. W tym zakresie należało w pełni podzielić stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uzasadnieniu postanowienia z 15 listopada 2006r w sprawie VCSK 218/06 odnoszące się do kwestii dokumentów oraz ścieżki legislacyjnej dla tego typu dokumentów powielającego stanowisko z uchwały SN z 17 maja 1964r.

Z tych względów Sąd Rejonowy oddalił powództwo w sprawie.

Sąd nie obciążył powódek nieuiszczoną częścią opłaty od pozwu ponad 1.000,00 złotych na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zasądził natomiast od W. D. i A. P. solidarnie zwrot kosztów procesu na rzecz pozwanego w kwocie 3.617,00 złotych, na które to koszty złożyły się kwota 17 złotych opłaty od pełnomocnictwa i wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 3.600 złotych wyliczone w oparciu o przepisy § 2 ustęp 1 w związku z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę miłego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Apelację od wyroku wniosła pełnomocnik powódek W. D. i A. P..

Zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo w punkcie pierwszym oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu znajdującego się w punkcie trzecim wyroku, zarzucając mu:

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964 r. w sprawie przenoszenia własności nieruchomości rolnych, znoszenia współwłasności takich nieruchomości oraz dziedziczenia gospodarstw rolnych poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że nieruchomość położona w P. przy ul. (...)stanowiła gospodarstwo rolne w dacie śmierci W. L., podczas gdy jeszcze przed jej śmiercią było ono przeznaczona na cele nie związane z produkcją rolną i podlegało dziedziczeniu na zasadach ogólnych,

- sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, iż w dacie śmierci spadkodawczyni W. L., na nieruchomości objętej pozwem, J. R. prowadził gospodarstwo rolne,

- naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, w szczególności art. 233 § 1 kpc, poprzez wadliwą ocenę materiału dowodowego, bez wszechstronnej jego analizy i dokonanie dowolnych ustaleń, niezasadne podejście w ocenie wiarygodności zeznań stron i świadków oraz dowodów zgłoszonych przez powódki i pominięcie przy ocenie materiału dowodowego pisma Wydziału (...)Urzędu Miejskiego w (...)z dnia 15 czerwca 1988 r., na okoliczność jego treści, a w szczególności ustalenia, że szczegółowy plan zatwierdzony Uchwałą Nr XIV/78/86 Miejskiej Rady Narodowej w(...) z dnia 10 października 1986 r. odpowiada przesłankom określonym w § 1 ust. 2 pkt 2 w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964 r. i tym samym pozbawia charakteru rolnego grunty objęte niniejszym postępowaniem, stanowiąc podstawę do dziedziczenia ich na zasadach ogólnych.

W konkluzji pełnomocnik powódek wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódek kosztów procesu za obie instancje.

Odpowiedź na apelację złożył pełnomocnik pozwanego J. R. wnosząc o oddalenie apelacji. W uzasadnieniu podniósł, iż Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego oraz ustaleń faktycznych w sprawie poprzez ocenę charakteru spornej nieruchomości jako nieruchomości rolnej w chwili otwarcia spadku po W. L., gdyż pozwany w dacie jej śmierci jak i dużo wcześniej prowadził na spornej nieruchomości gospodarstwo rolne. Ponadto pełnomocnik powoda wskazał, iż strona powodowa nie udowodniła, iż w przedmiotowej sprawie doszło

do wypełnienia przesłanek wynikających z §1 ust 2 pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964 roku w sprawie przenoszenia własności nieruchomości rolnych, znoszenia współwłasności takich nieruchomości oraz dziedziczenia gospodarstw rolnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika powódek zasługuje na uwzględnienie i rodzi konieczność zmiany zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Rejonowy oddalając powództwo W. D.i A. P.o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym uzasadnił swoje rozstrzygnięcie okolicznością, iż pełnomocnik powódek nie udowodnił zasadności żądania, nie przedstawił bowiem żadnego dowodu, z którego wynikałoby, iż w dacie śmierci W. L.tj 7 stycznia 1988 roku nieruchomość położona w (...) przy ulicy (...)nie stanowiła gospodarstwa rolnego.

Uwadze Sądu I instancji uszedł jednak fakt, iż o tym czy nieruchomość należy uważać za rolną decyduje jej charakter w chwili otwarcia spadku.

Zgodnie zaś § 1 ust 2 pkt Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964 roku w sprawie przenoszenia własności nieruchomości rolnych, znoszenia współwłasności takich nieruchomości oraz dziedziczenia gospodarstw rolnych, (w brzmieniu obowiązującym w chwili otwarcia spadku po W. L.), nieruchomość rolna traciła dotychczasowy charakter, jeżeli została objęta ostateczną decyzją terenowego organu administracji państwowej o ustaleniu lokalizacji inwestycji , wydana w trybie przepisów o planowaniu przestrzennym , w wypadkach zaś, w których wydanie takiej decyzji nie jest przewidziane , została objęta ostateczną decyzją terenowego organu administracji państwowej o zatwierdzeniu planu realizacyjnego zagospodarowania na inne cele niż produkcja rolna , wydana w trybie przepisów prawa budowlanego.

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 listopada 2006 r ,V CSK 218/06 , użyte w § 1 ust. 2 pkt 2 w/ w rozporządzenia pojęcie „decyzja terenowego organu administracji...” oznacza decyzję o miejscowym szczegółowym planie zagospodarowania. Stanowisko to zostało ukształtowane w judykaturze oraz orzecznictwie Sądu Najwyższego już w latach wcześniejszych. Wskazać należy tu uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1964 r , III CZP 36/67 (OSNC 1968/2/16) w uzasadnieniu której SN wskazał , iż ani plan regionalny , ani miejscowy plan ogólny nie przesądza jeszcze o przeznaczeniu określonych terenów , realizacji podlega dopiero plan szczegółowy , zatwierdzony przez właściwą władzę.

Jak wynika z pisma Wydziału (...)Urzędu Miejskiego w P.z dnia 15 czerwca 1988 r. numer (...), którego oryginał znajduje się aktach załączonej sprawy I Ns 462/89 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. na karcie (...), teren , na którym położona jest działka wP.przy ulicy (...)nieruchomość objęta pozwem), zgodnie z planem szczegółowym zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonym Uchwałą Nr (...)Miejskiej Rady Narodowej w P.. z dnia 10 października 1986 r., przeznaczona została pod budownictwo jednorodzinne.

Spadkowa nieruchomość zatem , jako nieprzeznaczona na cele bezpośrednio związane z produkcją rolną decyzją terenowego organu administracji , nie może być uznana za gospodarstwo rolne.

Zaznaczyć należy , że stanowisko takie wyraził też w swoim uzasadnieniu Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. w sprawie o sygnaturze akt I Ns 462/89 , o stwierdzenie nabycia spadku po W. L.w zakresie dziedziczenia gospodarstwa rolnego, a także rozpatrujący rewizję w niniejszej sprawie Sąd Wojewódzki w Piotrkowie Tryb., który jednoznacznie stwierdził, że rozważania w zakresie dziedziczenia gospodarstwa rolnego dotyczą jedynie gruntów spadkowych położonych w P.przy ulicy (...), natomiast nieruchomość położona w P. przy ulicy (...)w uzasadnieniu omyłkowo wpisano ulicę (...)) podlega dziedziczeniu na zasadach ogólnych, jako przeznaczona przed śmiercią spadkodawczyni na cele niezwiązane z produkcją rolną.

Z uwagi na powyższe nieistotne w sprawie są ustalenia dokonane przez Sąd I instancji i ocena materiału dowodowego w postaci zeznań stron czy świadków na okoliczność czy w dacie śmierci spadkodawczyni W. L. pozwany prowadził gospodarstwo rolne na nieruchomości będącej przedmiotem niniejszego osądu.

Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie miał na uwadze, iż celem powództwa o uzgodnienie stanu prawnego księgi wiecznej z rzeczywistym stanem prawnym w niniejszej sprawie jest wpisanie jako współwłaścicieli przedmiotowej nieruchomości: W. D., A. P., R. G. po 1/3 każda z nich w miejsce dotychczasowego właściciela J. R..

Po stronie powodowej w niniejszej sprawie występowały jedynie W. D. i A. P.. R. G. występowała w sprawie w charakterze świadka.

Zgodnie jednak z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2005 roku, I CK 701/04 (Lex Omega 20/2014) „Jeżeli doprowadzenie wpisów w księdze wieczystej do stanu zgodnego z rzeczywistym stanem prawnym ma dotknąć praw wpisanych na rzecz innych osób, to sąd może nakazać usunięcie niezgodności tylko wtedy, gdy osoby te biorą udział w procesie w charakterze pozwanych. Jeżeli w sprawie nie występują po stronie pozwanych wszystkie osoby, których wpis – w następstwie uwzględnienia powództwa – miałby dotknąć, zajdzie konieczność podjęcia czynności, o których mowa w art. 195 k.p.c.. Nie zachodzi natomiast konieczność stosowania tego przepisu w sytuacji, gdy po stronie powodowej występuje jeden ze współwłaścicieli nieruchomości, albowiem występując z powództwem na podstawie art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece zmierza do zachowania wspólnego prawa (art. 209 k.c.).”

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 386 §1 k.p.c. należało apelację uwzględnić i zmienić zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym sentencji w ten sposób, że uzgodnić treść księgi wieczystej KW nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. poprzez wpisanie w dziale drugim jako współwłaścicieli nieruchomości W. D., A. P., R. G. (spadkobierców W. L. w zakresie masy ogólnej spadku) po 1/3 części każda z nich, w miejsce dotychczas ujawnionego J. R..

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie 1 jest zmiana w punkcie 3 sentencji odnośnie orzeczenia co do kosztów procesu poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódek kwot po 2308,50 zł zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 98 k.p.c. O kosztach zastępstwa adwokackiego orzeczono na podstawie § 8 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

O kosztach postępowania za instancję odwoławczą Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 8 pkt 8 w zw. z § 13 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) w związku z art. 391§1 k.p.c.